

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ «МИКОЛАЇВСЬКА ФІЛІЯ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ»**

Факультет менеджменту і бізнесу

Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

“ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ”

**ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
6.020105“ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ІНФОРМАЦІЙНА
ДІЯЛЬНІСТЬ”**

**6.020102 "КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І
БІБЛІОГРАФІЯ"**

Миколаїв 2017

Укладач: Єрмолаєва Г.А., кандидат педагогічних наук, доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи факультету менеджменту і бізнесу ВП«МФКНУКІМ» протокол № 1 від “ 01” вересня 2017 р.

Мета викладання дисципліни – формування у студентів знань про закономірності функціонування інформації в процесі управління, засвоєння механізмів впливу змістовних характеристик інформації на процедуру прийняття управлінських рішень, а також набуття відповідних практичних навичок роботи з різними джерелами даних.

Предметом вивчення цієї дисципліни є технологія та організація інформаційно-аналітичної діяльності як атрибуту процесу управління, як обов'язкової умови ефективного менеджменту.

Завдання вивчення дисципліни:

- знайомлення з поняттям інформації, інформаційно-аналітичної діяльності;
- з'ясування місця і ролі інформаційно-аналітичної діяльності в науковій і практичній діяльності;
- допомога в опануванні специфіки методології, структури та видової розгалуженості інформаційно-аналітичних процесів;
- ознайомлення з базовими інформаційно-аналітичними технологіями.

Студенти повинні знати:

- технологічний зміст діяльності інформаційних установ;
- основні вимоги до інформаційно-аналітичного забезпечення установ;
- теоретичні основи інформаційних процесів в установах;
- специфіку спілкування в процесі інформаційної діяльності;
- методи і технічні засоби діяльності інформаційних установ;
- еволюцію організації та управління діяльністю інформаційних установ;
- правове та договірно-правове регулювання діяльності в інформаційних установах;
- структуру установи, що надає інформаційні послуги;
- специфіку інформаційної продукції та її ринки.

Студенти повинні оволодіти такими вміннями як:

- професійно оцінювати ідеї, пропозиції, рекомендації для прийняття управлінських рішень в галузі інформаційної діяльності;
- скеровувати інформаційний процес колективних заходів;
- підвищувати рівень достовірності інформації, забезпечувати її зберігання;
- формувати, удосконалювати інформаційні потоки, стискати інформацію в інформаційних потоках;
- застосовувати методи і технічні засоби інформаційної діяльності в установах;
- удосконалювати роботу інформаційних та інформаційно-аналітичних служб, підрозділів, секторів;
- здійснювати економічний аналіз та оцінку ефективності діяльності інформаційних та інформаційно-аналітичних установ.

Інформаційно-аналітична діяльність як навчальна дисципліна за своєю суттю має інтегрований характер і широкі міжпредметні зв'язки з кібернетикою, інформатикою, економікою, історією, соціологією та

психологією. Тому надбання саме цих наук складають методологічну основу курсу.

Звідси у навчальному курсі – особливий акцент на практичні заняття, написання рефератів та проведення колоквиумів, виконання групових домашніх завдань. Більша частина названих форм є компонентом самостійної роботи студента як однієї з найважливіших передумов успішного навчання й підготовки фахівця. СРС контролюється викладачем: перевірка виконаних робіт, обговорення, опитування на лекційних, та практичних заняттях, експрес-опитування.

Навчальний час, відведений для СРС, регламентується нормативними документами МОНУ, навчальним (робочим навчальним) планом і знаходиться в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Метою СРС є системне і послідовне засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів самостійності у здобутті і поглибленні знань як риси характеру, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності майбутніх фахівців на світовому ринку праці.

Основними завданнями СРС є послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні європейських і світових стандартів.

Самостійна робота студента повинна бути виконаною особисто студентом, розкрити та проаналізовані актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів; продемонстрована достатня компетентність автора у розкритті питань, що досліджуються; містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи). Письмова СРС оформляється відповідно до вимог документів, що стосуються виконання та оформлення наукових, навчально-методичних та інших робіт

Трансформація рейтингової оцінки

Система передбачає семибальну шкалу (А, В, С, D, E, FX, F) та подвійне (описове та статистичне) визначення цих оцінок.

Підсумковий рейтинговий бал	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Традиційна екзаменаційна оцінка	Традиційна залікова оцінка
90 – 100	А – відмінно	відмінно	зараховано
84 – 89	В – дуже добре	добре	
74 – 83	С – добре		
66 – 73	D – задовільно	задовільно	
61 – 65	E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)		
21 – 60	FX – незадовільно	незадовільно	не зараховано
0 – 20	F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	не допущено	не допущено

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРИНЦИПИ ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

СРС 1.1 Вступ до курсу.

Під час вивчення звернути увагу на мету, завдання, значення курсу “Інформаційно- аналітична діяльність” у процесі навчання студентів. Структура та зміст навчальної дисципліни. Міждисциплінарні зв’язки курсу

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Що є об’єктом та предметом вивчення “Інформаційно-аналітична діяльність”?
2. Які нормативно-правові документи складають джерельну базу “Інформаційно- аналітична діяльність”?
3. У чому полягає мета, завдання курсу “Інформаційно- аналітична діяльність”?
4. З якими галузями знань, навчальними дисциплінами пов’язане “Інформаційно- аналітична діяльність” як навчальна дисципліна ?

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки (денна форма).
2. Опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним каталогами бібліотек бібліографічну базу курсу “Інформаційно-аналітична діяльність”.
3. Згідно з діючими бібліографічними вимогами, скласти список літератури за темою “Інформаційно- аналітична діяльність”

Рекомендована література: 19, 21,26,35,37,42,43,53,58,73

СРС1.2. Інформаційна діяльність: суть, історичний огляд, перспективи розвитку

Охарактеризувати інформацію в людській діяльності. Подібність процесів пізнання та управління. Визначення інформації та її функції. Структурна (зв’язана) та оперативна (робоча) інформація. Дані, знання, інформація. Кількісні та якісні характеристики інформації. Інформаційна та інформаційно-аналітична діяльність: визначення та основні напрями реалізації. Інформаційно- аналітична діяльність як атрибут управління. Поняття інформаційної продукції та інформаційних послуг.

Розвиток матеріального виробництва та зростання потреби в інформації. Еволюція засобів обробки, передання та накопичення інформації. Інформаційні технології та інформаційний “вибух”. Сучасний етап розвитку суспільства і вимоги до технології та організації інформаційно-аналітичної діяльності.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Як визначають інформацію та її функції?
2. Що таке структурна (зв’язана) та оперативна (робоча) інформація?
3. Які є якісні характеристики інформації як предмету праці?

4. Який взаємозв'язок між розвитком матеріального виробництва та зростанням потреб в інформації?
5. Що таке інформаційний шум та інформаційний "вибух"?
6. Які вимоги до організації інформаційної діяльності на сучасному етапі суспільного розвитку?

Завдання для СРС

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.
2. Знайти у різних джерелах та зробити порівняльний аналіз визначень поняття «інформація». Запропонувати та обґрунтувати власне визначення.

Рекомендована література: 27,35,37,48,54,56,58,73.

СРС1.3. Комунікаційний процес, моделі обміну інформацією

Звернути увагу на інформаційні функції(ролі) суб'єкту управління: приймач і розповсюджувач інформації, представник організації та генератор ідей. Інформаційна діяльність як комунікаційний процес. Модель обміну інформацією, її складові, механізм функціонування. Вклад Клода Шенона у розвиток інформатики.

Особливості інформації як предмету праці та обробка даних. Інформаційні символи та інформаційні мови. Інформаційний (текстовий) символ та символ, що управляє. Процедурні та декларативні знання. Природна та штучні мови. Семіотичні та інші моделі комунікації (Р. Якобсон, О. Лотман та ін.).

Інформація та інформаційний шум. Поняття релевантної інформації. Інформаційні шуми, бар'єри та фільтри : фізичний, семантичний та прагматичний. Поетапне перетворення даних в інформацію. Приклади співвідношення інформаційного шуму та інформації на повідомленнях. І Процедура фільтрації даних.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Які інформаційні функції (ролі) суб'єкту управління. Проілюструвати на конкретних прикладах?
2. Яка модель обміну інформацією, за Шеноном?
3. Яка модель обміну інформацією, за Якобсоном?
4. Які моделі обміну інформацією, за Лотманом?
5. Що таке інформаційні шуми, бар'єри та фільтри? Поетапне перетворення даних в інформацію?

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.
2. Здійснити декодування тексту на соціально-політичну та економічну тематику, виділити в повідомленні спеціальні терміни, інформаційний шум і контекст повідомлення.

3. На підставі аналізу конкретних ситуацій у періодичних виданнях побудувати персоніфіковані моделі обміну інформацією.

Рекомендована література: 37,38,46-48,61-65

СРС1.4. Психологічні основи організації інформаційної діяльності

Опрацювати психологічну складову обміну інформацією. Свідоме та несвідоме викривлення інформації. Фальсифікація та неповне подання (приховування) інформації. Роль відправника і отримувача в процесі викривлення інформації. Психологічні характеристики індивіда та інформаційна/інформаційно-аналітична діяльність. Основні напрями розвитку психології особистості: психоаналіз (Фрейд, Юнг), біхевіоризм і соціально-когнітивна психологія (Скінер, Бандура і ін.), і гуманістична психологія (Маслоу).

Соціально-психологічні чинники інформаційної інформаційно-аналітичної діяльності. Типи рішень і підходи до їх прийняття Теорія очікуваної вигоди. Теорія перспективи. Соціально психологічні чинники викривлення інформації. Настанови, стереотипи, групове мислення та роль меншості у прийнятті управлінських рішень.

Врахування впливу психологічних чинників на організацію інформаційно-аналітичної діяльності.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Яка психологічна складову обміну інформацією?
2. Які причини та механізми викривлення інформації?
3. Які основні напрями розвитку психології особистості?
4. Як можна врахувати їх в організації інформаційної діяльності?
5. Які є типи рішень та підходи до їх прийняття? Проілюструвати на конкретних прикладах.
6. Які особливості теорії очікуваної вигоди і теорії перспективи?
7. Які соціально-психологічні чинники інформаційної діяльності?
8. Як впливають настанови і стереотипи на процес прийняття рішень?

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.
2. Виявити зразки стереотипів, що функціонують в економічній, соціально-політичній та культурно-просвітницькій сферах життя суспільства.
3. Проаналізувати рекламу з погляду викривлення (неповного подання) інформації.

Рекомендована література: 35, 36,48,57

РОЗДІЛ II. СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ

СРС 2.1. Суб'єкти інформаційної діяльності та їх потреби в інформації .

Вивчити класифікацію інформації. Види інформації відповідно до Закону України “Про інформацію”. Комерційна та некомерційна інформація. Класифікація інформації залежно від режиму доступу до неї.

Форми організації інформаційної діяльності в суспільстві: галузь інформації, інформаційна сфера, інформаційний простір, інформаційний ринок.

Суб'єкти інформаційної діяльності та їх законодавче визначення. Характеристика суб'єктів залежно від місця інформаційної діяльності в процесі їх функціонування. Інформація як основний та супутній продукт діяльності.

Визначення інформаційних потреб. Поняття пасивної інформаційної потреби та механізм її трансформації. Інформаційний цикл: потреби, бажання, запити, використання інформації. Взаємозв'язок складових інформаційного циклу.

Життєдіяльність суб'єктів як основа формування їх потреб в інформації. Визначення потреб суб'єктів в інформації шляхом аналізу поточних і перспективних завдань, що стоять перед ними. Особливості суб'єктів інформаційної діяльності та специфіка їх інформаційних потреб. Потреби в інформації органів державної та місцевої влади, комерційних та некомерційних організацій, громадян. Основні показники інформаційних потреб органів державної і місцевої влади, комерційних та некомерційних організацій, громадян. Внутрішні та зовнішні аспекти диференціації інформаційних потреб в організаціях.

Суспільний поділ праці і механізми задоволення потреб суб'єктів в інформації. Профіль діяльності підприємств, організацій і громадян як основа формування їх інформаційних потреб та суспільного поділу праці в інформаційній сфері. Інформаційні потреби суб'єктів управління як об'єкт аналізу та оцінки.

Система оцінки інформаційних потреб. Тематика дослідження (аналізу) як висхідна ознака інформаційної потреби. Ключові характеристики теми дослідження (аналізу). Головні інформаційні функції та механізми їх реалізації. Взаємозв'язок між потребами в інформації і джерелами її отримання.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Як класифікують інформацію залежно від основних напрямків.
2. Які є види інформації відповідно до Закону України "Про інформацію"?
3. Які є форми організації інформаційної діяльності в суспільстві?
4. В чому полягає сутність понять „інформаційна потреба” та „інформаційний цикл”?
5. На чому ґрунтується механізм визначення потреб суб'єктів управління в інформації?
6. Які особливості інформаційних потреб органів державної та місцевої влади, комерційних та некомерційних структур, громадян?
7. Які є системи оцінювання інформаційних потреб?

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. Проаналізувати особливості реалізації інформаційного циклу при вирішенні стандартних та нестандартних завдань.
3. На конкретних прикладах (з використанням ділових видань) визначити внутрішні та зовнішні інформаційні погребки комерційних організацій та шляхи їх задоволення.
4. Використовуючи відкриті джерела інформації, проаналізувати чинники, що визначають механізм задоволення інформаційних потреб органів державної влад.

Рекомендована література: 23,30,31-33,35, 36, 45,59,

СРС 2.2. Джерела інформації та інформаційні посередники

Охарактеризувати поняття про носії інформації та джерела інформації. Джерела інформації в системі суб'єктно-об'єктних відносин інформаційної діяльності. Документи в інформаційних відносинах.

Класифікація джерел інформації за морфологічними ознаками та механізмами функціонування. Характеристика джерел інформації за мірою їх корисності, оперативності, точності, повноти тощо.

Інформаційні посередники: функціональні характеристики і типізація. Роль бібліотек в сучасній соціально- комунікативній системі: зарубіжний та вітчизняний досвід.

Друковані видання як джерело інформації для підготовки управлінських рішень. Джерела статистичної інформації та їх роль для підготовки управлінських рішень в органах державної та місцевої влади, комерційних структурах тощо.

Аудіо - візуальні засоби масової інформації, мережа Інтернет та інші джерела електронної інформації та їх роль в інформаційно-аналітичному процесі.

Реклама, виставки, конференції як джерела інформації для підготовки управлінських рішень. Паблік рілейшнз як джерело інформації та дезінформації, „чорний” паблік рілейшнз.

Специфіка консультативних послуги як джерел аналітичної інформації. Усні та інші джерела інформації, можливості їх використання для цілей аналітичної роботи.

Особливості, переваги й недоліки різних джерел інформації як основа формування інформаційної бази для підготовки та прийняття управлінських рішень.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Яка роль джерел інформації в системі суб'єктно-об'єктних відносин інформаційної діяльності?
2. Яка класифікація джерел інформації за морфологічними ознаками та механізмам їх функціонування?
3. Які особливості друкованих видань як джерел інформації?
4. В чому полягає специфіка друкованих періодичних видань як джерела повідомлень для інформаційно-аналітичної діяльності?
5. Які переваги й недоліки джерел державної та відомчої статистики в

інформаційно-аналітичній роботі.

6. Які характеристики аудіовізуальних ЗМІ та Інтернет як джерел управлінської інформації?

7. В чому полягає особливості реклами, виставок та конференцій як джерел інформації для прийняття управлінських рішень?

8. Чи є консультативні послуги джерелом інформації?

9. В чому полягає специфіка компромату як джерела інформації?

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. Визначити переваги та недоліки різних джерел інформації.

3. Виявити можливості та доцільність використання періодичних видань, реклами та виставок як джерел інформації для комерційної діяльності; громадсько-політичної діяльності.

4. Розкрити можливості бібліотечних фондів для задоволення інформаційних потреб комерційних та некомерційних структур, органів державної та місцевої влади і управління.

5. Охарактеризувати механізм впливу чуток на поведінку суб'єктів у сфері економічної та соціально-політичної діяльності.

Рекомендована література: 20,22,25,45,50-52,66-71

СРС 2.3. Правові основи регулювання інформаційної діяльності

Проаналізувати основи законодавства України в інформаційній сфері. Закони України щодо регулювання різних аспектів інформаційної діяльності. Проблеми та перспективи правового регулювання інформаційної сфери. Закони України „Про інформацію”, «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 р.» „Про науково-інформаційну діяльність”, „Про електронний документ та електронний документообіг” та ін.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Які основні закони та інші нормативно-правові акти регулюють здійснення інформаційної діяльності?

2. Які основні принципи покладено у систему суспільних інформаційних відносин?

3. Що регулює Закон України «Про Національну систему конфіденційного зв'язку»?

4. Охарактеризуйте діяльність інформаційних агентств.

5. Що встановлює Закон України «Про захист суспільної моралі»?

6. На яких принципах базується державна політика у видавничій, бібліотечній та музейній справах?

7. Перелічити основні засади управління у сфері радіочастотного ресурсу України.

8. Назвіть основні принципи рекламної діяльності.

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.
2. Дати визначення термінів «інформаційне суспільство» та «інформаційні відносини», пояснити їх соціальну функцію.
3. Скласти перелік основних законів, які регулюють різні аспекти інформаційної діяльності.

Рекомендована література: 1-18,20,23,27-29,34,39-41,44, 46, 47, 50-52, 55, 60.

Розділ III. ІЄРАРХІЧНІ РІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

СРС 3.1. Інформаційно-аналітична діяльність: практичні аспекти реалізації у сфері управління

Охарактеризувати зміст інформаційно-аналітичної діяльності: загальні поняття та визначення. Складові ІАД. Два рівні інформаційно-аналітичної роботи. Основні принципи аналітичної роботи. Роль і місце ІАД в управлінні. Технології інформаційно-аналітичної діяльності у сфері управління. Інтегрована інформаційно-аналітична система: проект та концепція. Місце регіональної інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління (на прикладі місцевих державних адміністрацій).

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Охарактеризуйте зміст інформаційно-аналітичної діяльності.
2. Яка роль і місце ІАД в управлінні?
3. Перелічити складові ІАД
4. Назвіть основні принципи аналітичної роботи.
5. Розкрийте місце регіональної інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління (на прикладі місцевих державних адміністрацій).

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки (денна форма).
2. Згідно з діючими бібліографічними вимогами, скласти список літератури за темою “ Місце регіональної інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління ”.

Рекомендована література: 19, 21,26,35,37,42,43,53,58,73

СРС 3.2. Інформаційно-аналітична діяльність в системі науково-технічної інформації: методичні та організаційні засади

Вивчити питання інформаційно-аналітична діяльність в системі науково-технічної інформації: методичні та організаційні засади. Галузева система науково-технічної інформації: загальна характеристика. Напрями НІД у регіональних центрах НТІ (ЦНТЕІ). Роль організацій системи НТІ у розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційних процесів

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Охарактеризуйте інформаційно-аналітична діяльність в системі науково-технічної інформації.

2. Яка роль організацій системи НТІ у розвитку інформаційно-аналітичного забезпечення інноваційних процесів?

3. Переліти напрями НІД у регіональних центрах НТІ (ЦНТЕІ)?

4. Дайте характеристику галузевій системі науково-технічної інформації.

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. Законспектувати статті Євтушенко, В. М. Зарубіжний досвід визначення пріоритетів науково-технічного розвитку / В. М. Євтушенко // НТІ - 2004. - № 2. - С. 35-58., Кобелев, О.М. Становлення інформаційно-аналітичної діяльності в сфері НТІ / О.М. Кобелев // Вісник Харківської державної академії культури: зб. наук. пр. Вип. 24. - Х.: ХДАК, 2009. - С. 89-97. Обвінцева, Г.І. Розробка інформаційної моделі моніторингу науково-технологічної та інноваційної діяльності в Україні з використанням систем електронних інформаційних ресурсів / Г. І. Обвінцева // НТІ. - 2003. - № 4. - С. 21-24.

Рекомендована література: 27,28,49,50.

СРС 3.3. Практика організації інформаційно-аналітичної діяльності планування ІАД в організації

Проаналізувати ієрархічні рівні організації інформаційної діяльності. Специфіка організації інформаційних послуг як сфери управління. Кадрове та матеріально-технічне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності організації. Правове забезпечення інформаційної діяльності суб'єктів у сфері управління. Організація процесу інформаційно-аналітичного забезпечення потреб споживачів.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Визначити ієрархічні рівні організації інформаційної діяльності

2. Яка специфіка організації інформаційних послуг як сфери управління.?

3. В чому полягає кадрове та матеріально-технічне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності організації?

4. Охарактеризуйте організацію процесу інформаційно-аналітичного забезпечення потреб споживачів.

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. Підготувати повідомлення на тему «Чинники, що впливають на інформаційно-аналітичну діяльність органу влади в сучасних умовах»

Рекомендована література: 27,28,49,50.

СРС 3.4. Розвиток засобів інтелектуалізації інформаційної діяльності та організаційні аспекти управління інформаційними ресурсами

Охарактеризувати поняття штучного інтелекту. Нейронні мережі. Дерево рішень ("дерево цілей"). Виведення за аналогією. Інформаційно-аналітичні системи. Експертні системи. Системи підтримки прийняття рішень (СППР). Системи кодування інформації Штрихові коди. Інформатизація економіки. Економічна інформація, її класифікація.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Дайте визначення штучний інтелект.
2. Які напрями розвитку штучного інтелекту?
3. Охарактеризуйте експертні системи.
4. Які переваги, одержувані підприємством після впровадження корпоративної інформаційно-аналітичної системи?

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. Підготувати повідомлення на тему: «Розвиток засобів інтелектуалізації інформаційної діяльності та організаційні аспекти управління інформаційними ресурсами».

Рекомендована література: 27,28,49,50.

Розділ IV. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ЗАХІДНИХ КРАЇНАХ

СРС 4.1. Інформаційні технології формування іміджу держави та інформаційна культура

Визначити перспективи формування позитивного іміджу України в міжнародному інформаційному середовищі. Поняття інформаційної культури. Поліфункціональність інформаційної культури, її функції. Компоненти інформаційної культури. Інформаційна культура в управлінській діяльності

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Дайте визначення терміну інформаційна культура.
2. Охарактеризуйте компоненти інформаційної культури.
3. Які пред'являють вимоги до іміджу країни?
4. Перелічіть інформаційні складові іміджу держави

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. Законспектувати тему «Діяльність прес-служб» Варенко, В.М. Інформаційно-аналітична діяльність / В.М. Варенко.-К.: Університет «Україна», 2013.-С.375-376.

Рекомендована література: 27,28,49,50.

СРС 4.2. Світовий досвід організації інформаційної діяльності у сфері управління

Особливості розвитку інформаційної сфери суспільства в розвинених країнах. Сегментація та тенденції розвитку інформаційного ринку в розвинених країнах. Інформаційно-психологічні операції та війни. Міжнародні відносини в інформаційній сфері.

Запитання для самоаналізу та самоперевірки:

1. Які особливості розвитку інформаційної сфери розвинених країн?
2. Охарактеризуйте складові інформаційних війн
3. В чому сутність Інформаційно-психологічні операції та війни:

Завдання для СРС:

1. Опрацювати тему за допомогою лекційного матеріалу і списку рекомендованої літератури, підготуватися до опитування за питаннями для самоперевірки.

2. На підставі аналізу літературних джерел і повідомлень у мережі Інтернет дайте характеристику: структурних зрушень в інформаційній сфері розвинених країн; стану та тенденцій розвитку ринку інформаційних послуг у розвинених країнах.

3. Охарактеризуйте сучасний стан міжнародних відносин в інформаційній сфері.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Україна. Закони. Про інформацію [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 2 жовтня 1992 р. №2657-ХІІ – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>. – Заголовок з екрану.
2. Україна. Закони. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 9 січня 2007 р. . – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Laws/index.php72005-2594-4>. – Заголовок з екрану.
3. Україна. Закони. Про доступ до публічної інформації [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 10 травня 2011 р. – Режим доступу: <http://www.telekritika.ua/official-documents/2011-02-09/60020>. – Заголовок з екрану.
4. Україна. Закони. Про Національну програму інформатизації [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 4 лютого 1998 р. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>. – Заголовок з екрану.
5. Україна. Закони. Про захист інформації в автоматизованих системах [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 5 липня 1994 р. . – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Laws/index.php72005-2594-4>. – Заголовок з екрану.
6. Україна. Закони. Про державну таємницю [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 21 січня 1994 р. – Режим доступу:

- <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3855-12>. – Заголовок з екрану.
7. Україна. Закони. Про Національну систему конфіденційного зв'язку [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 10 січня 2002 р. . – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2919-14>. – Заголовок з екрану.
 8. Україна. Закони. Про науково-технічну інформацію: офіц. вид. станом на 25 червня 1993 р. // Інновація. –1993. – №15–18. – С.23-25.
 9. Україна. Закони. Про національний архівний фонд та архівні установи [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 24 грудня 1993 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 13 грудня 2001 р. №2888-III]. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
 10. Україна. Закони. Про державну службу [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 16 грудня 1993 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 11.07.95 №282/95-ВР; від 05.10.95 №358/95-ВР; від 22.03.96 №96/96-ВР від 21.05.97 №280/97-ВР; від 13.05.99 №647-XIV (647-14); від 07.06.2001 №2493-III (2493-14); від 16.01.2003 №432-IV (432-15); від 15.05.2003 №762-IV (762-15); від 21.10.2004 №2105-IV (2105-15); від 20.01.2005 №2374-IV (2374-15); від 31.05.2005 №2593-IV (2593-15); від 17.11.2005 №3108-IV (3108-15); від 20.12.2005 №3235-IV (3235-15); від 12.12.2006 №432-V (432-16); від 19.12.2006 №489-V (489-16); від 28.12.2007 №107-VI (107-17); Рішення Конституційного Суду від 22.05.2008 №10-пп/2008 (v010p710-08)]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3723-12>. – Заголовок з екрану.
 11. Україна. Закони. Про захист інформації в автоматизованих системах [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 5 липня 1994 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 11.05.2004 №1703-IV (1703-15); від 31 травня 2005 р. №2594-IV]. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Law-base/Laws/index.php72005-2594-4>. – Заголовок з екрану.
 12. Україна. Закони. Про державну таємницю [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 21 січня 1994 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 21.09.99 №1079-XIV (1079-14); від 19.06.2003 №971-IV (971-15); від 19.02.2004 №1519-IV (1519-15); від 21.05.2008 №293-VI (293-17)]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3855-12>. – Заголовок з екрану.
 13. Україна. Закони. Про місцеве самоврядування в Україні [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 21 травня 1997 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 28.11.2002 №254-IV (254-15); від 06.03.2003 №594-IV (594-15); від 03.04.2003 №662-IV (662-15); від 03.04.2003 №703-IV (703-15); від 22.05.2003 №862-IV (862-15); від 19.06.2003 №969-IV (969-15); від 11.09.2003 №1160-IV (1160-15); від 11.12.2003 №1377-IV (1377-15); від 03.02.2004 №1419-IV (1419-15); від 25.12.2008 №806-VI (806-17); від 19.03.2009 №1180-VI (1180-17)]. – Режим доступу:

<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>. – Заголовок з екрану.

14. Україна. Закони. Про місцеві державні адміністрації [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 9 квітня 1999 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 17.05.2001 №2419-III (2419-14); від 29.05.2001 №2470-III (2470-14); від 06.03.2003 №594-IV (594-15); від 10.07.2003 №1096-IV (1096-15); від 02.10.2003 №1213-IV (1213-15); від 23.12.2004 №2285-IV (2285-15); від 20.12.2005 №3235-IV (3235-15); від 16.05.2007 №1026-V (1026-16); від 03.06.2008 №309-VI (309-17); від 15.01.2009 №882-VI (882-17)]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=586-14>. – Заголовок з екрану.
15. Україна. Закони. Про обов'язковий примірник документів [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 9 квітня 1999 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 17.01.2002 №2953-III (2953-14); від 04.04.2007 №867-V (867-16)]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=595-14>. – Заголовок з екрану.
16. Україна. Закони. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 22 травня 2003 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 31.05.2005 №2599-IV (2599-15)]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=851-15>. – Заголовок з екрану.
17. Україна. Закони. Про електронний цифровий підпис [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 22 травня 2003 р. [Із змінами внес. згідно із Законами України від 15.01.2009 №879-VI (879-17)]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=852-15>. – Заголовок з екрану.
18. Україна. Закони. Про засади державної мовної політики [Електронний ресурс]: офіц. вид. станом на 03.07.2012 № 5029-VI [Із змінами внес. згідно із Законами України 09.06.2013, підстава 245-18]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5029-17> – Заголовок з екрану.
19. Аналітичні центри [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>. – Заголовок з екрану.
20. Арістова, І. В. Державна інформаційна політика: організаційно–правові аспекти / Університет внутрішніх справ / О. М. Бандурко (заг. ред.). – Х.: УВС, 2000. – 368 с.
21. Григор, О. О. Формування інформаційного суспільства в Україні в контексті інтеграції в Європейський Союз (державно–управлінський аспект): дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / Григор Олег Олександрович. – Л., 2003. – 230 арк.
22. Даніл'ян, В. О. Інформаційне суспільство та перспективи його розвитку в Україні (соціально–філософський аналіз): дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03 / Вадим Олегович Даніл'ян. – Х., 2006. – 200 арк.

23. Державна інформаційна політика України [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.ws/13560615/politologiya/derzhavna_informatsiyna_politika_ukrayini. – Заголовок з екрану.
24. Дніпренко, Н. К. Зміна парадигми в державному управлінні інформаційною сферою: комунікативний аспект: автореф. дис... к. н. з держ. упр.: 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / Н. К. Дніпренко. – Д., 2005. – 20 с.
25. Дубас, О. П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: політологічний аналіз: дис. ... к. політ. н.: 23.00.02 / Олексій Павлович Дубас. – К., 2004. – 235 с.
26. Дубова С.В. Інформаційна професія та інформаційна освіта: сутність, зміст, проблеми [Текст] / С.В. Дубова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – № 1. – С. 70–77.
27. Дюжев, Д. В. Інформаційне суспільство: соціально–правова парадигма суспільного розвитку: автореф. дис... к. філос. н.: 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / Д. В. Дюжев. – Донецьк, 2004. – 18 с.
28. Європа на шляху до інформаційного суспільства: мат. Європейської Комісії 1994–1995 рр. / Держ. Комітет зв'язку та інформатизації України / за заг. ред. Олега Миколайовича Гальченка; уклад. Анатолій Васильович Цвігун. – К., 2000. – 176 с.
29. Європа на шляху до інформаційного суспільства: мат. Європейської Комісії 1994–1995 рр. / Держ. Комітет зв'язку та інформатизації України / за заг. ред. Олега Миколайовича Гальченка; уклад. Анатолій Васильович Цвігун. – К., 2000. – 176 с.
30. Ємельяненко, О. М. Електронний уряд: інноваційні підходи до політики і управління в інформаційному суспільстві: автореф. дис... к. політ. н.: 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» / О. М. Ємельяненко. – О., 2008. – 17 с.
31. Жовтенко, В. Організація доступу до документних ресурсів електронного урядування через бібліотеки / В. Жовтенко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – 2006. – Вип. 16. – С. 153-163.
32. Журавський, В. С. Україна на шляху до інформаційного суспільства / Нац. техн. ун–т України «Київський політехнічний ін–т»; Віталій Станіславович Журавський, Михайло Кузьмич Родіонов, Ігор Борисович Жиляєв; М. З. Згуровський (заг. ред.). – К.: Політехніка, 2004. – 482 с.
33. Згуровський, М. З. Розвиток інформаційного суспільства в Україні: Правове регулювання у сфері інформаційних відносин / Нац. техн. ун–т України «Київський політехнічний ін–т»; Михайло Захарович Згуровський,
34. Іванов, В. Ф. Інформаційне законодавство: український та зарубіжний досвід / Київ. ун–т ім. Тараса Шевченка, Ін–т журналістики; Валерій Феліксович Іванов. – К., 1999. – 208 с.

35. Ільганаєва, В. О. Аналітика в структурі бібліотечної діяльності / В.О.Ільганаєва // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. — Х., 2007. — Вип. 23. — С. 109—117.
36. Інформаційне забезпечення підготовки та прийняття управлінських рішень [Електронний ресурс].- Режим доступу http://www.pravo.vuzlib.net/book_z1189_page_27.html.- Заголовок з екрану.
37. Інформаційно-аналітична діяльність у системі управління [Електронний ресурс] . - Режим доступу: http://its.luguniv.edu.ua/~Skachko/INF_MEN/2.htm .- Заголовок з екрану.
38. Інформаційно-аналітичне дослідження. Основи інформаційно-аналітичної діяльності [Електронний ресурс] . - Режим доступу: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=797&Itemid=22.- Заголовок з екрану.
39. Калашнюк, Є. О. Політичні імперативи інформаційного суспільства в контексті євроінтеграційних процесів (на прикладі Європейського Союзу, Республіки Італія і України): дис. ... к. політ. н.: 23.00.04 / Калашнюк Євгенія Олександрівна. – К., 2007. – 218 арк.
40. Калашнюк, Є. О. Політичні імперативи інформаційного суспільства в контексті євроінтеграційних процесів (на прикладі Європейського Союзу, Республіки Італія і України): дис. ... к. політ. н.: 23.00.04 / Калашнюк Євгенія Олександрівна. – К., 2007. – 218 арк.
41. Кисарець, І. А. Політико-культурна парадигма державної інформаційної політики: автореф. дис... к. політ. н.: 23.00.03 «Політична культура та ідеологія» / І. А. Кисарець. – К., 2008. – 18 с.
42. Кобелєв, О. М. Соціальна інформатика : конспект лекцій / О. М. Кобелєв. — Х. : ХДАК, 2007. — 79 с.
43. Кобелєв, О. М. Проблема визначення інформаційно-аналітичної діяльності / О. М. Кобелєв // Соціальні комунікації : матеріали Міжнар. наук. конф., 26—27 лют. 2009 р., Харків. У 2 ч. Ч. 1 / Харк. держ. акад. культури. — Х., 2009. — С. 88—90.
44. Колодюк, А. В. Інформаційне суспільство: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні: дис. ... к. політ. н.: 23.00.03 / Колодюк Андрій Вікторович. – К., 2004. – 234 с.
45. Кривобокова А. В. Интернет бизнес-аналитика — информационная технология нового века [Электронный ресурс] / А. В. Кривобокова // Социально-информационные технологии: проблема двойного подчинения. Аналитико-прогностические исследования: информ.-аналит. электрон. журн. — 2001. — № 9. — Режим доступа: <http://www.fact.ru/www/arhiv9sl6.htm>).3. — Загл.с экрана.
46. Кузнецов, И. Н. Учебник по информационно-аналитической работе / И. Н. Кузнецов. — М. : Яуза, 2001. — 320 с.
47. Кулицький, С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: Навч. Посібник[Текст] /С.П.Кулицький. - К.: МАУП, 2002.- 224с.

48. Курносков, Ю. В. Аналитика, методология, технология и организация информационной аналитической работы / Ю. В. Курносков, П. Ю. Конотопов. — М. : РУСАКИ, 2004. — 512 с..
49. Ліпінська, А. В. Інформаційні ресурси в документознавстві [Текст] : навч. посіб. для дистанц. навчання. / Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна»; за ред. М.І.Жалдака. — К., 2007. — 329 с.
50. Макаренко, Є. А. Європейська інформаційна політика / Є. А. Макаренко. — К. : НВЦ “Наша культура і наука”, 2010. — 367 с
51. Матвієнко, О. В. Інформаційне забезпечення державного управління [Текст] : навч. посіб. / О. В. Матвієнко, М. Н. Цивін. — К.: Центр учб. л-ри, 2010. — 149 с.
52. Матвієнко, О. В., Інформаційне забезпечення державного управління: Навч. Посіб О.В.Матвієнко,М.Н.Цивін. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 152 с.
53. Матвієнко, О.В. Завдання діяльності спеціалістів у галузі інформаційного забезпечення сфери підприємництва /О.В.Матвієнко //Вісник Книжкової палати .-2001.-№1.-С.12-15.
54. Медведкова, А.Ю. Информационно-аналитическая деятельность: проблемы перспективы /А.Ю.Медведкова [Електронний ресурс] . - Режим доступу:http://www.rusnauka.com/9_KPSN_2011/Economics/8_84255.doc.htm. - Заголовок з екрану.
55. Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://www.textbooks.net.ua/content/view/2024/27/>. — Заголовок з екрану.
56. Онопрієнко, В. І. Інформаційна аналітика в наукознавстві / В.І.Онопрієнко // Наука та наукознавство. — 2006. — № 4. — С. 40—50.
57. Пархоменко В. Д. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності : монографія / В. Д. Пархоменко, О. В. Пархоменко. — К. : УкрІНТЕІ, 2006. — 224 с.
58. Пархоменко, В. Д. Інформаційна аналітика у сфері науково-технічної діяльності [Текст] / В.Д.Пархоменко, О.В.Пархоменко; Укр. ін-т наук.-техн. і екон. інформ. — К., 2006. — 223 с.
59. Петраков, С.І. Моделі державного регулювання інформаційної сфери: закордонний досвід [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2011-1/doc/4/08.pdf>. — Заголовок з екрану.
60. Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн [Електронний ресурс]. Режим доступу:http://pidruchniki.ws/13560615/politologiya/derzhavna_informatsiyna_politika_ukrayini. — Заголовок з екрану.
61. Пушкашу, Д. И. Информационно-аналитическая работа как процесс семантической обработки данных [Электронный ресурс] /Д. И. Пушкашу. — Режим доступа: tiara.narod.ru. — Загл. с экран

62. Рейльян Я. Р. Аналитическая основа принятия управленческих решений / Я. Р. Рейльян. — М. : Финансы и статистика, 1989. — 182 с.
63. Семенюк Е. П. Інформаційно-аналітична діяльність у структурі та механізмах соціальної практики / Е. П. Семенюк // Наук.-техн. інформ. — 2003. — № 2. — С. 42—44.
64. Сілкова, Г. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності / Г. Сілкова // Вісник книжкової палати - 1999. - № 3. - С. 15-16.
65. Сляднева, Н. А. Информационно-аналитическая деятельность: проблемы и перспективы / Н. А. Сляднева // Информационные ресурсы России. — 2001. — № 2. — С. 14—21.
66. Соснин, О.В. Правові проблеми регулювання інформаційної діяльності [Електронний ресурс] / О.В. Соснін, О.В. Олійник <http://www.niisp.gov.ua/vydanna/panorama/issue.php?s=ivtt1&issue=2004>
67. Ступак, В. Науково-аналітична діяльність у галузі суспільних наук в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / В. Ступак // Вісник книжкової палати. - 2000. - № 1. - С. 21-24.
68. Терехов, Д.С. Оцінка ефективності використання інформаційних систем та технологій в управлінні підприємством [Текст] : досліджено поняття економічної ефективності та проведено аналіз різноманітних методологій оцінки економічної ефективності впровадження і функціонування інформаційних систем та інформаційних технологій. Розглянуто особливості використання і розрахунку даних методів / Д.С. Терехов. // Вісн. Хмельн. нац. ун-ту. Екон. науки. - 2010. - Т. 3, № 6. - С.223-227.
69. Терещенко, С. С. Центры информационного анализа, экспертизы, прогнозирования коммерческой деятельности: функции, технология, организационная структура, подготовка кадров / С. С. Терещенко // Науч. и техн. информ. Сер. 2. — 1991. — № 5. — С. 4—11.
70. Терміносистема науково-інформаційної діяльності [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/books/2002/02smbunl/12.htm>. - Заголовок з екрану.
71. Тихомиров, М. М. Роль ситуационных центров в современном мире / М. М. Тихомиров // Информационные ресурсы России.— 1997. — № 4. — С. 56—59.
72. Философский словарь / под ред. И. Т. Фролова. — 7-е изд., перераб. и доп. — М. : Республика, 2001. — 719 с.
73. Філіпова, Л. Інформаційна діяльність як фахова навчальна дисципліна: змістовний аналіз [Текст] / Л. Філіпова // Вісник Книжкової палати. — 2005.- № 2. — С.29-30.